

CURS DE DOCTORAT 2005-2006
DEPARTAMENT DE FILOSOFIA (U.A.B.)

CODI ASSIGNATURA: 56646

ASSIGNATURA: Salut i societat en la història d'Europa

PROFESSORS: Jon Arrizabalaga Valbuena. CSIC, Barcelona

Teresa Huguet Termes. Biblioteca de Catalunya Àlvar Martínez Vidal. CEHIC,
UAB

DEPARTAMENT: FILOSOFIA

UNIVERSITAT: UAB

ÀREA DE CONEIXEMENT: FILOSOFIA DE LA CIÈNCIA

OPCIÓ: C-FILOSOFIA DE LA CIÈNCIA

CRÈDITS: 4

TIPUS ASSIG: FONAMENTAL

CARÀCTER: OPTATIU

TRIMESTRE: 2n trimestre (a partir del 18 de gener)

DIA / HORA/LLOC: dj. 10.00-13.00 i 16.00-19:00; dv., 10.00-13.00

Objectius del curs:

El curs mostra els diversos discursos i pràctiques socials al voltant de la salut a Europa des de la baixa edat mitjana fins al món contemporani. S'analitza la salut individual, des de la higiene clàssica fins a la neteja del cos, i els estils de vida saludable. Igualment, s'aborda l'estudi de la salut pública a les societats estamentals (sanejament, auxili de pobres i lluita contra les epidèmies) i a la revolució industrial (quantificació de la salut, enginyeria sanitària, moralització social i higiene experimental), així com en el marc de la medicina social del segle XX (higiene social, campanyes sanitàries, internacionalització de la salut).

Temari:

1. Presentació del curs (dj., 18 de gener: 10-13h.).
2. La salut individual en la història d'Europa: de la higiene clàssica als estils de vida saludable (dj., 18 de gener: 16-19h.).
3. Les mesures de salut pública abans del 1750: sanejament, auxili de pobres, contractació pública de sanitaris i lluita contra les epidèmies (dj., 19 de gener: 10-13h.).
4. Entre el municipi i l'estat: l'organització sanitària al segle XVIII dj., 8 de febrer: 10-13h.).
5. La quantificació de la salut: estadística demogràfica i sanitària dj., 8 de febrer: 16-19h.).
6. Salut pública i revolució industrial I: enginyeria sanitària j., 9 de febrer: 10-13h.).

7. Salut pública i revolució industrial II: l'estratègia de la moralització social.

(dv., 1 de març, 10-13h.)

8. La salut pública al laboratori: higiene experimental i teoria microbiana.

(dv., 2 de març, 10-13h.)

9. El sorgiment de la medicina social: higiene social i campanyes sanitàries.

(dj., 29 de març 10-13h.)

10. La salut com a problema mundial: de les Conferències Sanitàries Internacionals a l'Organització Mundial de la Salut. (dv., 30 de març, 10-13h.)

Organització i avaluació:

L'avaluació es farà a partir de la discussió de les lectures i de la realització dels treballs o exercicis que es proposin al llarg del curs.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Jon Arrizabalaga; Àlvar Martínez Vidal; José Pardo Tomás, *La salut en la història d'Europa*, Barcelona, Residència d'Investigadors, 1998.

Rafael Huertas, *Neoliberalismo y políticas de salud*, Madrid, El Viejo Topo, 1998.

Erna Lesky, *Medicina social. Estudios y testimonios históricos*, Madrid, Ministerio de Sanidad y Consumo (Clásicos Españoles de la Salud Pública), 1984.

Luis Montiel (coord.), *La salud en el estado de bienestar. Análisis histórico*, Madrid, Editorial Complutense, 1993.

Dorothy Porter, *Health, civilization and the state. A history of public health from ancient to modern times*, Londres, Routledge, 1999.

Esteban Rodríguez Ocaña, *Por la salud de las naciones. Higiene, microbiología y medicina social*, Madrid, Akal, 1992.

George Rosen, *De la policía médica a la medicina social. Ensayos sobre la historia de la atención a la salud*, México, Siglo XXI, 1985.

Heinrich Schipperges, *El jardín de la salud*, Barcelona, Laia, 1987.

Georgio Vigarello, *Lo limpio y lo sucio. La higiene del cuerpo desde la Edad Media*, Madrid, Alianza Editorial, 1991.

Charles Webster (ed.), *Caring for Health: History and Diversity*, Milton-Keynes, The Open University (Health and Diseases Series nº 6), 1993.